

Sy-li spěval,
Pilnje džělaš,
Strowja če
Swójbny statok,
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróčny
Napoj móčeny
Lubosć ma;
Bóh pak swérny
Přez spař mérny
Čerstwość da.

Njech ty spěvaš,
Swérne džělaš
Wšedne dny;
Džen pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočň ty.

Z njebojs mana
Njech či khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokrew če!

F.

Serbiske njedželske lopjeno.

Wudawa ſo kózdu ſobotu w Szmolerjez knihiczhczeřni w Budyschinje a je tom ſa ſchtwórlétetu pſchedpłatu 40 np. doſtacž.

17. njedžela po ſvjatej Trojizy.

Mat. 22, 15—22.

Tole ſczenje, kotrež je nam date na 23. njedželu po ſvjatej Trojizy, lětka njebohym ſebi roſpominacž mohli, dokelž budže 23. njedželu ſvjedzeň ſemrjeth. A tola ma runje tole ſczenje w naschim nětčiſkim towarzſhym bědzenju woſebite prawo, ſo by roſpominane bylo. Duž jo lubym cžitarjam dženža podawamy:

Dajče khežorej, ſchtož je khežorowe, a Bohu,
ſchtož je Bože
— teho Knjesa wuežba ſa kſhesczijanskich poddanow.

1. Dajče khežorej, ſchtož je khežorowe,
2. dajče Bohu, ſchtož je Bože.

1. Schto dyrbimy khežorej dacž? Hdź ſo wo khežoru rěči, mamy na wſchu wýſchnoscž myſlīcž, kotrejž blyſchežata hlowa je khežor. To je to ſamo, ſchtož Pawoł w liſce na Romſkikh praji: Kózdy budź poddaný wýſchnoscži, kž móz nad nim ma. Wýſchnoscž je wot Boha poſtajena k žohnowanju ſwěta — ale to ludžo w naschim čažu husto doſč njeſchipóſnawaju. Wſchu wýſchnoscž bychu najradſcho ſacžibli, kotrejž heſlo je: Žadyn Boh, žadyn knjes. My pak chzemý ſo Bohu džakowacž, ſo je nam khežora a krala a wýſchnoscž poſtajik. Hdź je nasch khežor wſchitlich derje ſmyſlenych wubudžit k wojowanju pſchecžiwo wſchemu powrōczenju a k wojowanju ſa nabožnoſcz a dobre woſchnje, my chzemý ſady njeho ſtaž a dopjelnicž to ſłowo: dajče khežorej, ſchtož je khežorowe. Schto to je? Tón Knjes to ſłowo wurečza poſkujo na daňski kroſch ſ khežorowym

ſnamjenjom. Kotry je to daňski kroſch, kotrež dyrbimy khežorej dacž? Jan Gerhard rjenje wupraji, ſo dyrbimy ſchtyri kroſche khežorej dacž. Wón njemyſli na ſymne nikelowe kroſche — ale kroſche ſ naſlepſcheho ſłota: kroſch ſwérnoſcze, cžecze, poſkluſchnoſcze a dawka. Tole ſłowo njech naž wodži. Kroſch ſwérnoſcze najprjedy. ſswérnoſcž je kražna wěž. ſswérny je Bóh, ſwérny bycz je dobrý poczink. ſswérnoſcž dyrbí mandželskeju, férſchtu a lud ſiednocžicž. ſswérnoſcž je ſtara dobra kwalba naſchego ſerbiskeho luda. Dale pſchinjeſhem kroſch cžecze. Schtož ſebi ſchtwórtka kaſnja žada, cžeczuji nana a macžer, ma woſebje plaežie ſa krajneho wótza. Khežor a kral ſtaj majestofcž, pſchetoz wonaj ſtejtitaj na Božim měſcze. W naſchim čažu chze jich wjele tule majestofcž jim rubicž a wýſchnoscž cžinicž klužomniſu luda. My cžeczimy wýſchnoscž jako wot Boha poſtajenu, hdź bychu tež druhdy ſaſtojnizy po naſchim ſdacžu nječinili. Naſcha cžecze klužomniſu Božemu poſtajenju a niz cžlowjekam. Kroſch poſkluſchnoſcze. Poſkluſhacze wýſchnoscž! to dyrbjaló ſo w naſchim čažu ſ trubami do luda trubicž, hdź natykowaza khoroscž njeponoſkluſhnoscze w powětſje teži, hacž runje w ſwiatym piſmje ſteji: „Schtož ſo pſchecžiwo wýſchnoscži ſtaja, tón ſtaja ſo pſchecžiwo Bohu.“ Bjes poſkluſhnoscze žadyn porjad bycz njemöže. W poſkluſhnosczi leži žohnowanje. To wiđimy jaſnje na wójsku, kotrež je móz, hdźez dobra poſkluſhnoscž knejži. Skonečnje daňski kroſch. Tón wſchal ſo cžecžko dawa. A tola je wón k naſchemu lepschemu, dokelž ſ nim wýſchnoscži ſredki dawamy, jejnu pſchiſkluſhnoscž dopjelnicž, prawo a prawdoſcz ſaktač a porjad ſdžeržecž. Tež na to

żeby pomyslił, że wiele wicensze dawki nosića so do świętnego wiejska. Niedł tele schyri frösche stajnje pola naß święczone wośtawaju.

2. Dajcze Bohu, schtož je Bože. Schto dýrbimy
Bohu dacž? Wscho, schtož smy a mamy. Wón praji:
daj mi, mój syno, moja džowka, synoju wutrobu! Daj
jemu, schtož masch! Daj jemu synój dom. Twój dom
dýrbi bycz Boži dom, w fotrymž wón bydli. Ježo słowo
je ta syněza w twojim domje. Wožebje pak daj Bohu
synoje džeczi, pſchetož wone sú jeho dar. Ty njedýrbischi
je jenož wocžahnyč sa synět, so něschto hódne nauku,
šo w syněcze dale namakacž — ale ty dýrbischi je wocžahnyč
sa njebježa, so bychu pobožne a sbóžne byle. Pſchi tym
pak je wasch pſchikladi, lubi starschi, najwažniſchi. Wón
pſchindže čas pacžerſkeje wucžby. Wón je čas pſchi-
hotowanja, roškudženja sa wasche džeczi. Czińče jim tónle
čas wožebje wažny. Budźež synojim džecžom pomožnizy
ſ ſbóžnoſcži. Proſcheža sa nije a wobarnujęje ſi wulfel
syněnoſcžu. S tym dajcze Bohu, schtož je Bože! Dajcze
temu knjesej synoje powołanie, pſchetož wone je wam wot
Boha date. Wón je tebje na to město stajił, na fotrymž
ſtejisch w žiwjenju. Je nětko doſcz, hdvž ty w synojim
powołaniu jenož synoje dary a mozy nałożujesz, wſchědný
khlěb ſebi ſaſluzicž? To czinja tež pohanjo. W kóždym
powołaniu móžeschi temu knjesej ſluzicž, hdvž wſchitko
cžiniſchi w knjesoſwym mjenje a ſi njebježam synojej wocži
poſběhujesz.

Daj temu knjeſej ſtwoju njedželu. Njedžela je Boži
džen. Njedžela dyrbi bjež to bělonečko, fotrež zyłh tydžen
wobſtwęczi a wutrobu woſſchewi we wschej ſrudobje tuteho
ſwēta. A hdvž my to prawje dopjelnjamy: dajcze Bohu,
ſchtož je Bože, w tym leži tež to potajnstwo: dajcze khežorej,
ſchtož je khežorowe. Šraweje bohabojaſnoſcze pſchińdze
prawe dopjelnjenje naſcheje poddansſeje pſchiſkuſhnoſcze.
Nabožnoſcz je podpjera trónow a ſbože ludow. Skoto je
tole ſłowo naſcheho Gbóžnifa, fotrež njech ſo nutſ ſyboli
do naſcheho luda w naſchim njeměrnym čaſu. Pſchetož
hdvž my ſ zyłej wutrobu Bohu damy, ſchtož je Bože,
potom budžemy tež ſwēru khežorej dac̄, ſchtož je khežorowe.
Hamjeń.

Poniżnoscz, abo:

Njemôžemy to tež my trjebac̄?

(Luf. 14, 10. 11.)

Němſſi fhěžor je raš po pořeđnjej wójnje s Franzowſſej (1870/71) licžbu muži, fiž běchu ſo we wójnje wusnamjenili, ſ blidu proſyl. Tačo wón potom ſ kóždym tých hoſczi něfotre ſlawa woſebje rěcžesche, wón jenemu ſ nich to praſchenje pſchedpoloži: „Nětfo prajcže mi Wy raš: Kaf ſebi to wukladujecže, ſo je to ſo mi podalo?“ jačo by chytl prajcž: Ta njejkym pſchi ſtwojej starobje ſebi mohł wjazdy na to myſlilicž, ſ zyla hiſčče na trón pſchińcž a wjele mjenje tajke wulſe a džiwne wójnske ſkutki wuwjescž, fajfež ſu ſo nětfo ſtaše.

Hóscz wotmolski: „To ma wołebje tsoji samykt.”

„Tvoji samyšl?“ řecko kňehor praschesche. „Sa sedma jedyn
wěm“; ale dajcze ras ſwój tvoji samyšl blyſchecz!“

„S prěnja“, tón hóscz wuſladowaſche, „je Waſcha Majestoscz herba žochnowanja Waſcheho pobožneho, bohabojaſneho nana a Waſcheje pobožneje macžerje, a wo tajkic̄ džecžoch piſane ſteji: „Manowe požochnowanje twari džecžom khěže“. — S druhá je Waſcha Majestoscz s Waſchim wójnſkim wójſtom nježena byla mot

sprawnych królestwów wjele tykaż Waszych wierzących poddanów, a wo tajkich steji piśane: „Królestwa prawego wjele samoże, hdvž sprawna je”. — G tsecža pač je Wasza Majestosć ponizna dość pósnačź, so je ſo to Wam podało; Wy ſebi ſamemu to dobycze njeſchhipiſhiecze, ale temu ſnijeſej, a wo tajkich steji piśane: „Poniznym dawa Bóh hnadu”.

Nad tymle wułożenjom ſo thężor jara wjeſeſche a t ſwojemu
hoſczej džesche: „To ſo mi wulży ſpodoba, ſchtoż Wy tu praſicże;
to dyrbi też frónprhñz ſkłyshecž! Frhza”, wón temuſe ſawoła, „pój
ras ſem, daj ſebi też wot tehole ſnijesa powjedacž, ſchtoż je mi
runje praſiš, to móžesč ty też trjebacž.” — „Njemóžemh to tež
mę trjebacž?” Njechamh ſebi tſoje „Džeržcze” tudę pomjatko-
wacž: 1. Džeržcze Bože kaſnje, woſgebje tu, fotraž ſlubjenje ma.
2. Budźcze wobſtajni w modlitwje. 3. Wobleſtajcze ſo ponižnoſcž?
Žohnotwanje Boha Wjerſchneho njeſtuwostanje!

U.

Wobstajność.

W saúdžentym lětstotku skutkowaſche wěſty baron A. ſe Ŝeld
w mnohich džělach němſkeho fraja pſchecžimo nje pocžinfej paſenž-
picža. Tež w Budyschinje wón 1854 na pohnucze tehdomniſcheho
ſeminarskeho vizedirektora Š. E. Wanaka w ſalu krajnostawſkeho
ſeminara w ſpomnjenym naſtupanju pſchednoſchě džeržesche, fotrž
tač mózny ſacžiſchež ſavostaji, ſo mam jón hiſhcze dženža w živym
dopomnjecžu. Tónle baron ſe Ŝeld wuda mjes druhim tež knihu
pod napiſmom: Mało ſnate fraje a wjele ſnacži ludžo", w fotrejž
wón na stronje 205 a ſcž. tole powjeda:

W jentym měscze (w Ostfrieslandze) namakach mało dżelbracza; mało towarzstwo drje tam nasta, ale sđzelańsche stawh ſo mało wo tu wěz starachu. Tafo po tſjoch měſazach ſažo pſchińdzech, wſcho hinač ſtejesche. Towarſtvo bě wulzy pſchibylo, dżelbracze sđzelańych wſchědnie roſczisze, ſ twarzich měſtnoſczow bě ſo paſenzowa bleſcha ſhubila, a ſběhanje fhězow, pſchi cžimž wona hewač jaſo wažna wěz placzesche, bu bjeſe wſchego paſenza ſwojeczene. Toſe njeběch ja wiſſutkował, to bě jedyn fhudh ſwěrny tſinaczeſetny hólczeſ dofonjał.

Tónle hólczež bě tež w jenej ſhromadžiſnje, wote mnje wotdžeržanej, pobyl a mi tam ruku na to ſawdał, ſo nochze ženje žaneho paſenza píč. Krótki čaſ ſa to bu wón ſ běharjom poſte jeneho nahladneho tvarſfeho miſchtra tamneho měſta. Taſo wobaj, knjeg a hólczež, jedyn wjecžor pſchemacžanaj domoj pſchiindžeschtaj, wupi miſchtr ſchkleńczu hórkeho paſenza, dari na to tež hólczezej poſ ſchkleńczu a džesche: „Sowle wſmi tež jedyn!” Hólczež pak ſo podžakowa, praſizy, ſo žadyn njepije.

„Schtož czi ja dawam, to móžesč hroble picž; ja czi nicžeho njedam, schtož mohlo czi feschkodžicž“, rjeftu knjes. Hólcžez pak ménjeſche, so žaneho picž njeſmije, dokelž je w towarzſtwje. „Ach, schto towarzſtw!“ wuwoła knjes, „th bý w mojej ſlužbje, a ja nochzu, so bý th ſthorit. Tu wſmi a pij!“ Ale hólcžez proſčeſche, so chžyl knjes jeho s thm pſchepuſchcžicž, so džě je wón mi tež ruſtu na to ſawdał, so čaſ ſi wjenja žaneje frjepki paſenza picž nochže. Duž bu knjes mjerſazh a rjeftu: „Tebi nichtó nicžo roſkaſowacž nima hacž ja, a nětko czi ja pſchifasam, so na měſcže tule ſchleńcztu wupiſeſch!“

„Lubiš knies twarzo“, džesche hólczez, „ja chzu Wam we wschém poßkuſchny bycž, ale paſenz picž njemóžu!“

„S dha dýrbi eže tola — !“ řívala rošhněvaný kníže, storžé
síj se sczéný a džesche s posběhnjenej rukou na teho hólczeza. Tón
pak směrom stejesche, stýkný ruzh, hladasche rosslobjenemu ponižnje
do wocžow a džesche projcho: „Haj, bijcže mje jeno, lubh kníže,
twarzo, ja chzu šo radſcho bicž dacž, ale picž njemóžu !“

Tu da tvarz ſwojej ruzh ſpadnycz, laczath ſaſta wokomif, pschekhodzi potom někotre rasy ſtu horje a dele a rjekyh njejabzhy k hólczezej: „Ty móžesč domoj hicž!“

Jako domoj dónđe, běſche runje tež jeho nan, kiz bě czechliſki, ſ czechliſhczia tamneho tvarza domoj pschischoł. Nan ho woprascha, czechho dla je ſyn tak ſahe domoj pschischoł, a roſhněwa ho, jako pschiczinu blyſchesche; wón ménjesche, ſyn budzishe poſluchacž měl. Džé tak wſchudže dželo pobrachuje; jeli jeho tvarz nětlo ſ džela puſhczi, ſchto měl potom ſapoczeč? Macz pschiniſe ſho hólza k ſtronu, hewaſ budzishe jeho nan, kotrž ſo pschetož bôle do staroſezow a hněwa rěčeſche, hiſcheze hroſtał. Tu pschindže póſkoł wot tvarza, kotrž temu czechliſkemu poruczi, ſo ma hnýdom k tvarzej pschicž. „Nět měchmy!“ rjekyh, „hdý by tu jeno tón wjedrowy hólz był, ſo mohl jeho prjedy hiſcheze pschebicž!“ Tola tón bě ſkhowany a wosta — tež ſkhowany; pschetož hižom ſa pol hodziny pschindže nan ſaſo, ſ blyſchežazymaj wočomaj psched radoſcžu, duſat w ruzh. „Macze, poſladaſ ras!“ džesche wón, „tónle ſloth je mi knies tvarz ſa naju hólza daril, prajih: „To je pěkný hólz, tak ponížny a pschi tym tak ſruth; ſ teho budže něhdyn hódný muž“. A potom je ſo mje wón praschal, kafki je to člowjek, kotremuž je naju hólz ruku na to ſawdał, ſo žeňe palenza picž ſtochze, a kafke je to towarzſtwo, a hdý ſo wono ſhadžuje, a je ſebi wón to wſcho napiſal.“

Nó, wón ſebi to njeje podarmo napiſal, wón je do towarzſtwo pschischoł, a je tu pschipoſluchał a je bližſhi ras ſaſh pschischoł a ſo jako ſobuſtar pschisamkył, a je wſchudže w towarzſtwach wo tym nadobnym hólzu powjedał, kaž ja dženja powjedam.

Seſkal pak ſy whole ſo ſ tym lubym hólzom hiſcheze junu w živjenju, mjenujžy po wóžom lětach w Altonje na haſhy. Wón bě rjany, čerweno-lizath člowjek ſ blyſcotatymaj wočomaj, a běſche mjes tym czechliſtwo naruknýl. Ta jeho njeſpōſnach, ale wón mje ſpōſna; naju wjeſele bě wulfe. Wón rjekyh: „Ta mam wjele ſměcha ſnjecž, ſo žeňe palenza njeſpiju; ja ſo dla teho radu wužměſhcz dawam, ale — na ſwojeho prěnjeſeho kniesa dopominajo — „bicž ſo wjazh njejam!“

F.

Rajkiž wužyw, tajke žně.

Wužitne powjedańčko ſa młodych a starých.

(Poſtracžowanje.)

Pola Kružiz bě wjele ſrudobý a ſacža, najwjaſy pak pola Hańže, jako blyſchesche, ſo chze Jurij ſwoje cželo a ſwoju krej ſaprécž. Wón ſham wjazh k nim njeſchihadžesche. Hańża ſo ſpushczechesche na Jurjowu ſwěrnoscž a jeho ſlubjenja; ale podarmo; wona ſapjeraſche ſo na jeho luboſcz k njej; ale nicžo. Jurjowa macz wſcho k hanibje ſcžini. — Nó, myſlesche ſebi Hańża, wón tola tak bjesbóžny njebuđe, ſo by psched wſchinoſcžu prěl. Ale tež tuta jejna poſlednja nadžija bu ſahanibjena. Wón tež psched wſchinoſcžu prejſeſche a džesche: ja njejkym nicžo ſ njej cžinieč měl. Wón ſznamo by wěrnoscž prajil, pschetož wón bě Hańži dobrý; ale jeho macz jemu žeňeho měra njevoſtaji. Hiſcheze tónſhamy džen, hdžež psched wſchinoſcž džesche, dyrbjeſche wón jej do ruki ſlubicž, ſo chze a budže ſaprécž. Hańża pak pschi tym wosta, ſo žadyn druhi nan jeje džesčza njeje a bycz njebože, a chyſche, ſo by Jurij pschisahal. Wſchinoſcž to dowoli.

Jako jeho nan tole ſhoni, džesche wón: „Jurjo, hižom na tej jenej ſloſci je doſč, njeſchikkadui ſebi nicžo wjazh, a njevoſcž ſhwoje ſwědomnje ſe žeňej druhei! Jurjo, rěč ſwěrnoſcž!“

Knies duchowny, kiz dyrbjeſche Jurja na pschisahu pschisahowacž, rěčeſche jemu tak do ſwědomnja, ſo ſo Jurij ſtróži. Domoj pschischedchi prajesche: ně, ja njemóžu pschisahacž, a tež njeſchisaham!“

„Bohu budž džaſ, mój ſhyno!“ džesche nan k njemu, „ſo ſy tajkeje myſle! Woſtań pschi ſwojim pschedewſacžu, a njedaj ſo Bože dla nikomu naręčecž. Pomyſl, ſo dyrbí eži twoja wěczna ſbóžnoſcž lubſcha bycz, hacž ſhwětna cžescž. Szyli tón hréch wo- beſchoł, dha eži, kaž ſy Hańži ſlubil! Ta chzu wamaj wodacž, ale njeſchisahaj njeprawje! Straſchna wěž je, pschecžiwo ſhwědomnju rěčeſche a Boha k ſhwědej žadacž, a tak wěcznu ſbóžnoſcž njeſmjernejneje dufche prjecž cžiſhycž!“

Macz pak rěčeſche zyle hinaſ a ſawjercža jeho hlowu. „Schtoha ma na ſebi“, džesche wona, „hdýž njeprawu pschisahu cžinisch? Chal hižom ſy psched wſchinoſcžu, a hacž hiſchče junu čiſh abo nječiſh, je wſcho jene; haj hdý by ſzadna wěž byla, dha ja njechala prajicž; ale pschi tutej wěžy, hdýž tudy wěrnoſež rěčiſh, dha eži to čaſ ſiwijenja ſchloždi! Hižom doſč ludži je wopacžnu pschisahu cžinilo, a jím nicžo njeje; dha tebi tež nicžo njebuđe. A temu je tež Boh hnadny. Wón wſchě hréchi wodawa. Čehodla njeby tebi wodacž chył? Ty ſy mlody a móžesč hiſchče wjele pokutu cžinieč.“

Tak bu Jurjowa zyla myſl pschewobrocžena. A ſchtož macz dokonjal a njebe, dokonjachu ſle rěče, kiz wſchě dobre pocžink ſkaſa. Jurij blyſchesche wo pschisahy powjedacž, jako by nicžo na ſebi nje- mela; ſly člowjek wo wžy prajesche: ach, to dyrbí ſebi jedyn pomhacž wjedžecž, ſo pschisahu nicžo njeſchloždi! Ty jeno trjebaſch hinaſ myſlicž, hacž pschi pschisahy rěčiſh. Větschez Jan hakle wě powjedacž, kaf móže ſo ſudnik pola pschisahy ſjebacž, ſo by ſo džiwal!

Jurij bu psches tajke njeſchecžijanske a bjesbóžne rěče wſchón ſawjercžan. Wón cžim radſcho na nje poſluchasche, cžim nuſniſcho a trěbnischo ſo jemu bycz ſdach, dokež chyſche ſebi psches nje pomhacž. Tak ſo wón pschetož bôle ſabluđi a ſtverdži hacž na tón džen, hdžež mějſeſche psched ſud ſtupicž. A wón tam ſtupi, a ſtejſeſche psched ſudnikom a psched njewidomným ale wſcheho wědomným a wſchudžomným Bohom, a poſběže k njemu ſzwoje hréch ne poſty a pschisahesche ſe ſelharnym jaſhkom! —

* * *

Wſchitzh, kiz běchu pschi tej pschisahy, móžachu ložy poſnacž, ſo je wopacžna; pschetož Jurij wſchón dyrkotaſche, a móžesche lědom ſlowečka ſwojeje pschisahy wuprajicž; bě bleďy kaž ſalkowa ſcžena. Dužy dom móžesche lědom ſwojeji noſy ſa ſobu cžahacž. Psched jeho wočomaj ſo wſcho cžornjeſche, a na jeho wutrobje ležesche kaž czežki ſamjen. Hdžež w kerčku ptacž ſlečza, abo ſo njeſto ſaſchrótowa, ſtróži ſo wón, ſo tschepjetasche. A jako bě domoj pschischoł, ſydný ſo a njerěčesche žeňejo ſlowečka, ale dyž a dyž hukoboko ſdyhny.

„Schto dha eži tola je, ſurko, ſo w tajkich hukobokich myſlach ſedžiſh?“ džesche macz k njemu.

„Ach, ja njevém, kaf mi je, ja njemóžu prajicž, kaf czežko mi je; mi ſo ſda, ſo je ſo wulfe njeſbože ſtało.“

„Ach, dži mi, to ſu nanowe blady,“ wotmolwi macz, „baj wſchak baj, njeſbože ſo ſtało! Žowle jěs, a lehń ſo potom a pschespi ſwoju staroſcž!“

„Czeho dla dha njejſch“, džesche macz po małej ſhwili, „cžemu dha njejſch, mój Jurjo?“ jako widžesche, ſo ſo wón k žeňeji jědži nima.

„Mi ſo njecha“, wotmolwi Jurij, ſtanu a džesche do loža; ale žeňe ſpanje njechaſche do wočow pschicž. Hdžež bě w drěmanju, ſlečza ſaſho naſtróžan ſe ſpanja, a pót ſiwiſche ſo wot njeho; pschetož jeho ſle ſwědomnje jemu žeňejo měra njevoſtajſeſche. Jako pak wón potom tola wužyw, widžesche wožnje cžornu ſtu ſi cžornym rubom wodžete bliđo, Božu martru na nim ſtejo, a pódla ſaſhwěcženej ſhwěcžy, a blyſchesche, kaf jeho rěčnik napomina, wěrnoscž rěčeſche, a kaf wón jemu tu pschisahu prjodk prajesche. Wón widžesche dale, kaf ſwoju prawizu k pschisahaniu poſběhny,

tač běchu jemu te tři porstři wothniče a wotpadnyše. Nastróžany wotzueči wón w styskym pocze ležo. Na jene dobo pak wußlycha ſwoju macz žaloſcic̄ a plakac̄. Wona pſchiběža k jeho komorzy wołajo: Žurjo — Žurjo — nan! nan! Žurij ſloczi ſ loža a běžeſche k nanej, kž ſo ležo ſe ſmjerču bědžesche. Boža ruczka bě jeho ſajała. —

Nanowa nahla ſmjerč džesche jemu tak bliſko, ſo wón dolhi czaſ jako bludny wołolo khodžesche. Macz móžeſche jemu jědž waric̄, kajkuž chyſche, wón wostaji wſcho ſtejo; nicžo jemu njeblodžesche. Wón tež ſ nim njerěčesche, a njenadžishe tež do korežmy. Sa wſchitko ſwonkowne bě wón zyle morwy. Ale w nim nutſkach běž iwjenie, kotrež jeho paleſche, czećw, kotrež jeho tocžesche a hrjebasche. Sswědomnje, kotrež běſche ſo wožiwiło, jeho wobcežowasche a čwilowasche. Niz jeno jeho njeprawa pſchibaha, ale tež nanowa ſmjerč jemu jako jeho bjesbóžny ſkut na ſwědomju ležesche; a hdyž wón wo Hańzi něcht ſaſlýſcha abo ju njenadžujžy wuhlada, dha bě jemu, jako by jeho něcht ſ wótrym nožom do wutroby ſkol.

Ludžo maja ſwoje waschnje ſudžic̄, a ſudža jedyn tak a druhí hinač, a maja ſa to, ſo ſu prawe měſtaschko wunamakali. Tak tež bě tudy; nictó w zyle wſhy ſkoro njebe, kž ſwoju hubu teje wěžy dla njetorhasche a Žurja hac̄ ſanajwyschſho tamasche, ſo wobcežujo, ſo tajki njeprawý pſchibahat bjes khostanja wostawa! Hdyž jeho ſwět njeſtoſta, dha dyrbjal Bóh jeho hréchi nad nim domcpytac̄! Ale tón tež, praja tuczi krótka widžazý, wjazý po prawdže nječini, a ſo pobožnemu a dobremu ſlē bže a dyrbí nahle ſe ſwěta, kaž Žurjowý nan, kž bě tola dobrý a pělný člowiek; a bjesbóžny wostawa ſimy. Šwět chze Bože wjeczenie widžic̄, po jeho ſlej woli dyrbí Bóh na měſeče woheň ſ njebejſ na ſlych požlac̄, dyrbí jich moric̄, jich plody na polach ſkaſyč, jím wſcho ſamoženje rubic̄ a jich do khudobý a njeſbož ſaſtorčic̄, tak ſo bych u čile ſudnižy mohli na tajkich ſ porſtom poſaſowac̄ a prajic̄: hlaſe, tole ſu či bjesbóžni, tak jich Bóh khosta! — Tajku ſnutkownu helu měcz, ſ tej čwilu ſo wołolo nožyc̄ dyrbjec̄, tole žaloſne ſužanje ſleho ſwědomja ſmječ, ſchtož je tola wjelé ſtow króč hóřſche, hac̄ wſho cželne njeſbož hromadž, kotrež woni tajkemu člowiekej popſcheja, — to woni we ſwojej hupoſcji ſa žane Bože khostanje nimaja, dokelž tudy wo nim nicžo njewidža. Tak měnjačhu ſkoro wſchitz, ſo je tón pobožny a prawý nan dla ſwojeho bjebožneho ſyna tak nahle wumrječ dyrbjal. Na macz nictó njeſykléſche, tu nictó njeſudžesche a njetamaſche, ta wosta pſched ſwětom prawa, a Žurij, po myſli tamnych ludži njebe khostaný, hac̄ runje mějeſche w ſebi najhóřſchu bohoſc̄, mynujžy žaloſne čiſhčezenje wotučeného ſleho ſwědomja czećpic̄. A ſo macžeri po jejnej ſloſci njeponíž, ſchtó chył to měnic̄? Ale hdy, a tak, to dyrbí ſo Božej prawdoſci a mudroſci pſchewoſtajic̄.

Wot teho dnja, hdyž bě Žurij pſched ſudom wotpſchibahat, ſo nan teho džesča njeje, khorowasche Hańža. Tejnej czećwjennej ſicžy wobledných ſtej, jejne wjeſeſle waschnje ju zyle wopuſchči, wona bě k wſchemu dželu nječyčiwa, njeſedžesche mohł rjez nicžo, plakasche pak wobſtajnje, rudžesche ſo a ſdychowasche po zlych nozach na ſwojim kolenomaj. Lekarí bu wo radu praschaný a dyrbjeſche pomhac̄, ale wón bóršy poſna, ſo tudy žana pomož wjazý njeje. Wona hladajzy ſlabníſche a ſhnyjeſche, ſrudoba a ſacze ſerjeſchtej na jeje ſiwenju, hac̄ ſo wona na ſmjerčne loža lehny. Dwaj dnjej do ſmjerče napiša wona liſčik a požla jón Žurjej. Listowe ſłowa pak běchu:

„Sa měla či wjelé piſac̄, ale nimam žaneje možy k temu. To jeniceče eže jeno proſchu: bjeť ſo po ſwojim a mojim džesču horje, hdyž tu wjazý njebudu. Měj ſo derje! Bóh wodaj tebi a mi!“

Sa dwaj dnjej po napišanju tuteho ſista wona wumrje, a jako ju k rowu njezechu, bě jemu, jako by ſo ſemja wotankała a jeho požrječ ſchyła. Teho hréch roſčiſche pſched nim a naroscze kaž wulka hora; ta ſeħasche ſo na njeho a woblehný jeho wutrobu, tak ſo ſo ſtyskny pót pocžesche. Strachoty a ſrudobý dla njewiedžiſche, hdyž ſebi město ſtvaric̄. Macz chyſche jeho po ſwojim waschnju trøſchtowac̄ a džesche: „cži njeje trjeba, ſo ſo rudžiſch; nětk ſo tola hinač njeſtanje; budž wjeſeky, ſo je morwa! Ti je derje a ſa jeje džecžo budž ſo Bóhlyknjes starac̄. Pož ſwoju ſylu ſtarocze na ſtronu a njeſykl wjazý na to! Šabudž wſchu ſrudobu a dži do korežmy! Pětschez Žan je hido dwójz po tebje požlaſ. Njechaſch tam dónicž wohladac̄? Dži tam; tak ſo tam ſwoju ſrudobu wostajich. Tam namakaſch hiſhčeze wjazý towařſchow. Mi ſo ſda, ſo budž w korežmje dženža prawje duſchnje.“ Žurij staný, ſhotowa ſo a džesche do korežmy. A hlej, palenz a towařſtwo jeho roſpróſhi. — To ſo jemu ſpodobasche a wón khodžesche nětk wſchědnje do korežmy. —

(Pſchichodnje dale.)

Wſchelake ſ bliska a ſ daloka.

— Šerbska předaſka konferenza mějeſche ſańdženy ſchtwórtk w Budyschinje pod wobženjom ſwojeho knjeſa pſchedkyd, fararja rycerja Žakuba, ſwoje požedženje. Wo wažnych wuradženjach podamý w pſchichodnym čiſhle roſprawu.

— Nowy biblijski puežnik na 1906 je knjeg farář Matek Huezinjanſki ſažo pſchecželnivje ſestajal a je ſo ſ čiſhčežom ſapocžalo.

— Knjeg kandidat duchownſtwia Boiz budže na ſhwilne wucžerske město w Boschezach ſastawac̄.

— Pſchijewſchi do Draždžan, džiwach ſo, hdyž na plakatach a potom tež w nowinach čiſtach, ſo ſo w Draždžanach we wuſtajenjſkim pałazu ſwiedženſka hra wo Lutheru hraje. Tutu ſkładnoſc̄ wužich a hru wohladach.

Lutherowý ſkut ſo tebi tam w 7 hlownych wuſtupach pſched wocži ſtaja, ſapocžinajo ſ Lutherom jako novizu w klóſchtrje a ſkónczejo ſ Lutherom na jeho požlednim hodownym ſwiedženju. Hra mózny ſacžiſchež čini, wožebje wuſtup, kotrež wo pſchibicžu ihesow jedna; ſměrníſhi, tola pak tež luboſny a hnijazy napohlad poſkicža wuſtup, kž ma ſo w klóſchtrje Nimschen. Tak wjedže naž hra pſches zyl ſulki ſkut ſ Lutherowej reformazije a wutroba ſo nam ſahorja, hdyž to wſho wohladamy, a wona ſo čim bôle ſahorja, hdyž móžemy do hry a tež mjes ſenotliwym wuſtupami ſhromadne ſpěwy, wot Luthera nam date, ſobu ſpěvac̄, kaž na pſchikkad: „Sed'n twjerdy hród je naſch Bóh ſam“. Hdyž tež na prěnich dnjach ſulki ſal wuſtajenſkeho pałaza pſchepjelnjeny njebe, dha je ſebi tola tutu hra bórſy ſulku luboſc̄ dobyła, pſchetož nětkle dyrbischi ſebi ſastupnu ſhartku wjazý dnjow do čiſhčež wobſtac̄, jelijo čiſhčež na wěſtym dnju hru wohladac̄, pſchetož ſal je nětk ſtajnje nimale wukupjeny. Mjes wophtowarjem běchu tež w požlednim čiſhu wjazý knježa.

Tuta ſwiedženſka hra wuwieduje ſo wot něhdže 350 Draždžanskich wobydlerjow ſe wſchěch ſtawow, kž ſ wulkej prózu a jara pilnje ſwoje měſtna wupjelnuju. Čiſh ſunoſch ſ tuteho dobreho a rjaneho ſkutka je ſa ſmilne a dobre ſkutki poſtajeny.

Dokelž ſo pſche wjelé wophtowarjow k tutej hri čiſhčeža, ſu ſo hiſhčeze někotre dny pſchidale. Tak budže ſo hiſhčeze 16., 17., 18., 20. a 22. oktobra hrač, a to 22. oktobra popołdnju $\frac{1}{2}$, hewaſ wjecžor $\frac{1}{2}$ 8 abo w 6 hodžinach; w 6 hodžinach jenož hiſhčeze 18. oktobra.

— Khežor pſchidže kónz oktobra k wophtej krála Vjedricha Augusta do Draždžan.